

Slaget om Narvik

Taler
Olemic Thommessen

Dato
28 mai 2015

Sted
Narvik

Omstendigheter
Tale ved 75-årsmarkeringen for gjenerobringen av Narvik

1 Deres Kongelige Høyhet,

Representanter og venner fra Frankrike, Polen, Storbritannia og Tyskland,

5 Ærede veteraner, kjære alle sammen,

Kamphandlingene som fant sted i Narvik våren 1940 har fått en sterk og varig symbolsk betydning.

10 For Norge er Narvik stedet hvor vi for første gang stod skulder ved skulder med våre allierte i kampen mot en totalitær fiende. For Europa ble Narvik beviset på at den nazistiske krigsmaskinen likevel ikke var uslåelig.

15 Slaget om Narvik er historien om bemerkelsesverdige prestasjoner. Det er en historie som har gjort oss ydmyke; for innsatsen, utholdenheten og lidelsen.

Når vi i dag ser opp mot den ugjestmilde fjellverdenen som omkranser byen her, blir vi slått av dramatikken i hendelsene som her fant sted. En krise, en krig og en konflikt fikk et konkret innhold mellom disse fjellene.

20 Og skuer vi ut mot fjorden, blir vi ikke mindre grepet av scenene vi vet utspilte seg her, med den mørke sjøen som taust vitne.

25 Til sammen minner dette oss om noen sannheter som er gyldige uansett hvilket land vi kommer fra og hvilken side vi sloss for:

Krig har alltid store kostnader.

30 Kampen for frihet og demokrati er aldri gratis.

Fred er ikke noe vi kan sikre oss på egenhånd.

Fem veteraner er - til tross for sin høye alder - til stede sammen med oss i dag.

35 Disse fem vet dette bedre enn noen andre.

På samme måte som vi i dag står sammen med våre allierte i NATO, var samspillet med franske, polske og britiske styrker helt sentralt for gjenerobringen av Narvik for 75 år siden. I Norge er vi dypt takknemlige for
40 hjelpen vi fra våre venner og allierte.

Og selv om seieren bare skulle bli midlertidig, og de tyske troppene fikk innta Narvik på nytt, endte det likevel - fem lange krigsår senere - med seier over nazismen i 1945.

45

Fra et Europa i aske skulle et nytt fellesskap reise seg, basert på likeverd, gjensidighet og humanisme. Den bærende ideen var at det bare er gjennom et nært og forpliktende samarbeid nasjonene imellom at vi kan bygge opp en garanti mot gjentakelse.

50

Seierherrene i 1945 hadde lært av fortiden. I stedet for den ydmykende freden fra Versailles drøyt 25 år tidligere, valgte de en fred for fremtiden. Det var en fred der det nazistiske diktaturet måtte ta konsekvensen av sitt nederlag. Men det var også en fred som sikret at Tyskland igjen kunne finne sin plass blant
55 Europas nasjoner. Nettopp slik har freden vært trygget siden 1945.

Dette er en lærdom stridende og krigende parter i vår verden kunne tjene mye på å ta til seg i dag.

60 Jeg er spesielt glad for at den tyske ambassadøren er til stede her i dag. Det gjør denne markeringen i Narvik til et tydelig uttrykk for den forsoningsånden som vårt kontinent har vært fundert på siden 1945.

I dag markerer vi at det har gått 75 år siden kampene om Narvik. Av disse teller
65 vi fem år med historiens mest ødeleggende krig, men mye gledeligere, vi teller også 70 år med fredelig sameksistens i vår del av verden.

Kilde
www.stortinget.no

70 **Emner**
Andre verdenskrig, Jubileumstale

URI
<https://www.virksommeord.no/tale/slaget-om-narvik>

75

80

85

90

95

100

105